

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Praze dne 11. 05. 2016

PRŮZKUM SP ČR: UDĚLENÍ STATUSU TRŽNÍ EKONOMIKY ČÍNĚ VYVOLÁVÁ ROZPORY

V souvislosti s pokračující debatou o tom, zda by Evropská komise měla udělit status tržního hospodářství Číně, Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) zorganizoval v průběhu dubna mezi svými členy průzkum. Šetření mělo za úkol zjistit, do jaké míry by členským firmám a odvětvovým svazům případné neudělení statusu vadilo. Zjišťovalo i pohled respondentů na negativní dopady v souvislosti s jeho neudělením.

Ankety se zúčastnily členské firmy a odvětvové svazy z různých oblastí průmyslu, například ze strojírenství, ocelářství, energetiky, projektování a dodávek investičních celků či leteckého průmyslu.

Z výsledků průzkumu vyplynulo, že **64 % respondentům by nevadilo, pokud by Evropská komise Číně status tržního hospodářství neudělila. Menší části, tedy 36 % respondentů, by neudělení vadilo.**

Většina firem, které podpořily **neudělení statusu**, neočekává v souvislosti s tímto neudělením negativní dopady. Část respondentů například nepředpokládá, že by neudělením statusu došlo ke snížení čínských investic v Evropě. Ovšem řada odpovědí upozorňovala na to, že udělení statusu je pro Čínu důležité a v případě jeho neudělení se bude bránit nebo hledat alternativní cesty pro své zboží na evropský trh. Některé firmy očekávají následovně zhoršení ekonomických a politických vztahů a uvádějí i možnost zavedení čínských sankcí na evropské zboží. Právě zavedení případných sankcí ze strany Číny a s tím spojených problémů se obávají firmy nejvíce.

Firmy, které **udělení statusu podpořily**, vyjádřily obavu z možného propadu evropského exportu na čínský trh, poukázaly i na obtížnější vstup na tento trh a na zhoršení finanční situace v souvislosti se snížením vzájemného obchodu.

Na otázku, jaký by měl být **postoj vlády České republiky** v otázce udělení statusu tržního hospodářství Číně, část respondentů uvedla, že by česká vláda měla prosazovat neudělení statusu a koordinovat svou pozici s ostatními členy EU, zejména se státy V4. Firmám vadí, že Čína nesplňuje kritéria EU k udělení statusu a není tržní ekonomikou a otázka udělení se tak stává spíše otázkou politickou. Podle některých z nich, by transformace vzájemných vztahů měla procházet přirozeným vývojem a nikoliv cestou násilných změn pravidel. Některé firmy také podporují pravidelné přezkoumání udělení statusu, například každých 5 let. Na druhé straně někteří respondenti volají po tom, aby česká vláda akceptovala realitu liberalizace světového obchodu a podnikla vstřícné kroky k udělení statusu.

Závěr

Čína je významným obchodním partnerem ČR i EU. Řada obchodních vztahů je však komplikována právě faktem, že Čína se neřídí pravidly tržní ekonomiky tak, jak je chápeme v EU. EU má striktní kritéria, komu může status tržního hospodářství udělit a tato kritéria Čína nespĺňuje.

Z výsledků ankety SP ČR vyplynulo, že firmy vnímají udělení statusu tržního hospodářství Číně z větší části negativně, i když o vzájemný obchod s Čínou mají nadále zájem. V otázce udělení statusu došlo oproti minulému šetření z října 2015 k výrazné změně postoje. Minulého šetření se zúčastnil téměř stejný počet firem a odvětvových svazů, kdy poměr byl 60 % ve prospěch přiznání ku 40 % proti udělení statusu tržní ekonomiky Číně.

Čína je druhým největším obchodním partnerem Evropské unie, hned po USA. Český vývoz do Číny dosáhl v roce 2015 45,5 miliard korun, dovezlo se zboží za 464 mld. Kč. Deficit ČR tak v roce 2015 činil přes 418 mld. Kč. Hlavní charakteristikou vzájemného obchodu je tudíž obrovský deficit na české straně. Za zmínku stojí, že na čínský trh směřuje méně českého zboží, než kolik směřuje například do Belgie, Rumunska nebo Švédska. Například do USA směřuje dvakrát více českého zboží než právě do Číny.

Českému vývozu do Číny dominují automobily, stroje a zařízení k výrobě energie, součásti motorových i nemotorových vozidel, čerpadla a elektrická zařízení a spotřebiče. K nejdůležitějším položkám dovozu z Číny dlouhodobě patří strojírenské výrobky, výpočetní technika spolu s příslušenstvím, paměťové jednotky, telefony a spotřební zboží (hračky, obuv, oděvní výrobky, nábytek či sportovní potřeby).

SP ČR očekává, že oslabení antidumpingových opatření ve spojení s udělením statusu tržního hospodářství Číně zejména dopadne na oblasti ocelářství a strojírenských technologií a sklářský a keramický průmysl.